Stuk **1867** (2003-2004) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

14 oktober 2003

ONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 11

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 15

Advies van de Raad van State 19

Ontwerp van decreet 23

Bijlage

– Nederlandse tekst van de overeenkomst 29

– Engelse tekst van de overeenkomst 41

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de overeenkomst

Doel en opzet van de overeenkomst

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clausule van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

De overeenkomst vormt een gemengd verdrag

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zogenaamde "gemengde" karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd op 4 mei 1994 vastgelegd in de Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). De ICBB heeft die beslissing op 31 mei 1994 bekrachtigd. Zowel de gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewestaangelegenheid betreft. Het tweede en laatste artikel houdt in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid en door het partnerland.

2. Schets van het partnerland

Institutionele en politieke gegevens

Op 27 juli 1990 kondigde de Opperste Sovjet van de toenmalige sovjetrepubliek Wit-Rusland de staatssoevereiniteit af van de republiek Wit-Rusland. De communistische partij had de coup tegen Jeltsin gesteund. Ze werd opgeheven in augustus 1991. Op 25 augustus 1991 werd de onafhankelijkheid uitgeroepen. De communisten bleven de touwtjes in handen houden en in februari 1993 werd de CP weer toegelaten.

In juni 1993 keurde het parlement een nieuwe grondwet goed waarbij een presidentiële republiek werd voorgesteld : de president werd zowel staatshoofd als hoofd van de uitvoerende macht. De presidentsverkiezingen van 1994 werden gewonnen

door Alexander Loekasjenka die onmiddellijk overhoop lag met het Grondwettelijk Hof over de interpretatie van de Grondwet.

In mei 1995 werd, naast parlementsverkiezingen, ook een referendum georganiseerd waarbij de bevoegdheden van het parlement sterk werden ingeperkt, de president meer macht kreeg en het land nauwer ging aanleunen bij Rusland. Loekasjenka verving een paar nieuwe symbolen (onder andere de vlag) door de oude symbolen van de Sovjet-Unie en het Russisch kreeg weer de status van officiële taal. Bij de parlementsverkiezingen werden slechts 108 van de 260 zetels toegewezen. Er moesten nog twee nieuwe verkiezingen komen om het vereiste quorum te behalen. De zetels gingen vooral naar oude communisten en leden van de landbouwpartij.

De populariteit van Loekasjenka taande niet, ook al deed hij vergoelijkende uitspraken over Hitler en beperkte hij de persvrijheid. Daarnaast blokkeerde hij maandenlang de zittingen van het parlement, overschreed hij zijn juridische volmachten, verbood hij vakbonden en regeerde hij per decreet en met de KGB. Hij hield vast aan prijscontroles, remde de privatisering af en sloot Minsk voor de handelaars af door middel van een politiecordon.

In maart 1996 tekenden Jeltsin en Loekasjenka een unieverdrag. Er kwamen in Minsk veel betogers op tegen dit verdrag. In april 1996 werden aanhangers van het oppositioneel Volksfront aangehouden na een betoging in Minsk. Eind april werd met Rusland een akkoord gesloten tot het gezamenlijk houden van parlementsverkiezingen

Op 14 november 1996 werd – tegen de wil van het parlement en het Grondwettelijk Hof – een referendum gehouden dat Loekasjenka alle macht in handen speelde. Onmiddellijk na dat referendum werd een nieuwe Kamer samengesteld en op 27 november werd een gewijzigde Grondwet gepubliceerd. In december werd de tweede Kamer verkozen.

In december 1998 ondertekenden Jeltsin en Loekasjenka een protocol om tot één grens, één wet en één munt te komen tussen Wit-Rusland en de Russische Federatie.

In 1999 wou de oppositie presidentsverkiezingen omdat de ambtstermijn van Loekasjenka wettelijk voorbij was. Die verkiezingen mislukten door de tegenwerking van de overheid en door de onenigheid binnen de oppositie.

De parlementsverkiezingen van 15 oktober 2000 werden geboycot door de oppositie omdat die verkiezingen noch eerlijk noch legaal zouden verlopen. De geldigheid van die verkiezingen werd enkel door Rusland erkend. Er waren 567 kandidaten voor de vervanging van de 110 parlementairen die Loekasjenka 4 jaar eerder zelf had aangewezen.

Op 9 september 2001 vonden presidentsverkiezingen plaats. Loekasjenka kreeg ongeveer 75% van de stemmen tegenover 15% voor zijn belangrijkste rivaal Vladimir Gontsjarik, de leider van de liberaal-democraten. Niet alleen de oppositie maar ook de Raad van Europa en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) uitten scherpe kritiek op het correcte verloop van de verkiezingen.

Begin oktober 2001 werd de voormalige vice-premier Gennadi Novitski aangewezen als nieuwe premier. Hij verving Vladimir Jermosjin die eerste minister was sedert februari 2000.

In mei 2002 kregen de vertegenwoordigers van de OVSE geen verlenging van hun visa. Die beslissing bemoeilijkt de werking van het OVSE-steunpunt in Minsk. Van 10 tot 12 juni 2002 bracht een delegatie van de Raad van Europa een bezoek aan Wit-Rusland. Zij sprak er met politici van meerderheid en oppositie, met vertegenwoordigers van niet-gouvernementele organisaties, van sociale instellingen en de media en met verwanten van verdwenen of vastgehouden opposanten.

In april 2003 liet Minsk opnieuw een bureau van de OVSE toe. Daarop hieven de Europese Unie (EU) en de Verenigde Staten (VS) het inreisverbod, dat tegen Loekasjenka uitgevaardigd was, weer op.

De Grondwet van 1994 voerde de functie van staatshoofd in. De president is het staatshoofd en de uitvoerende macht. De Opperste Sovjet, voorgezeten door de president, is het hoogste wetgevend orgaan. Ook de rechterlijke macht wordt volledig gedomineerd door de president. Het land wordt bestuurd door een Veiligheidsraad (de president, de belangrijkste ministers en de kamervoorzitters). De regering bestaat uit een aantal getrouwen van de president. De premier voert het presidentieel beleid uit, de ministers worden benoemd en ontslagen naar goeddunken van de president.

Het parlement telt twee kamers : het Huis van Afgevaardigden (110 leden) en de Raad van de Republiek (vertegenwoordigers van de 6 regio's en 6 leden aangeduid door de president).

Economische en sociale gegevens

Wit-Rusland had één der best ontwikkelde industrieën van het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS). Er was een grote diversiteit in de productie met vooral petrochemische producten en verbruiksgoederen.

Door de onafhankelijkheid kende Wit-Rusland een economische terugval. Sedert 1994 is de economie met 40 % achteruitgegaan. De banken werden genationaliseerd en de privatisering werd gestopt. Het Internationaal Muntfonds (IMF) en de Internationale Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (IBRD) staakten hun steun. De producten zijn niet concurrentieel op de wereldmarkt en de Russische grondstoffen worden aan wereldmarktprijzen geleverd. In de eerste drie maanden van 1998 daalde de munt tot de helft in waarde en schoten de prijzen de hoogte in. Het land is volledig afhankelijk van Rusland en Oekraïne. De prijzen en de tewerkstellingscijfers volgen die van Rusland.

In de periode 1990-1998 was er een groei van –4,3% en bedroeg de inflatie 393,5%. Werkloosheid bestaat officieel niet maar is toch aanzienlijk. Het aandeel van de industrie is het grootst. Vooral de machinebouw en de chemie zijn sterke sectoren. Meer dan 80 % van de landbouwgrond behoort nog toe aan collectieve boerderijen. De belangrijkste gewassen zijn graan, suikerbieten, vlas en aardappelen. De veeteelt vertegenwoordigt 60 % van de landbouwproductie. Slechts een klein deel van de bevolking werkt in de privé.

Economische groei, sociale maatregelen en financiële stabiliteit zijn de hoofdpunten van de nieuwe hervormingsplannen van Loekasjenka. De nadruk wordt ook gelegd op hervormingen in de landbouwsector. De greep van de overheid op de economie blijft echter zeer groot.

Wit-Rusland heeft vooral bruinkoolreserves maar een groot deel ervan werd besmet na de ramp van Tsjernobyl. Gas en petroleum worden ingevoerd uit Rusland. Er werd contact opgenomen met Noorwegen en maatschappijen uit het Midden-Oosten om olie te leveren indien de aanvoer uit Rusland zou stoppen.

Wit-Rusland zou zowel op economisch als op toeristisch gebied voordeel kunnen halen uit zijn strategische ligging tussen Europa en Rusland. Daarvoor zou het land zich moeten kunnen vrijmaken van het logge en alles controlerende staatsapparaat dat elk vrij initiatief de kop indrukt.

Rusland is verantwoordelijk voor meer dan de helft van de in- en uitvoer maar ook Oekraïne, Duitsland en Polen nemen een belangrijke plaats in. De voornaamste invoerproducten zijn gas en petroleum, chemische producten, metaalproducten, machines en uitrustingsgoederen. De uitvoer bestaat vooral uit vrachtwagens, tractoren, machineonderdelen, chemische producten en textiel.

De werkloosheid, die officieel niet bestaat, is in werkelijkheid aanzienlijk. De levensstandaard is sedert 1990 fel verslechterd. De bevolkingsgroei is negatief. Vooral de sterfte onder mannen is toegenomen, voornamelijk als gevolg van alcoholmisbruik. De explosie van de kernreactor van Tsjernobyl in 1986 heeft een grote invloed gehad voor Wit-Rusland. In de omgeving van de steden Gomel en Magiles is het aantal kankergevallen onder kinderen sterk toegenomen. Het aandeel van de gezondheidszorg in de overheidsbegroting is de jongste jaren afgenomen.

In november 2002 publiceerde het gespecialiseerd agentschap van de Verenigde Naties UNAIDS en de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) een rapport waarin melding gemaakt werd van de alarmerende opmars van AIDS in Wit-Rusland dat samen met Oekraïne en Rusland de snelste groei ter wereld van de epidemie kent.

Wit-Rusland bekleedde de 56ste plaats op de *Human Development Index* 2002 van de Verenigde Naties.

Mensenrechten

Wit-Rusland is het minst democratische land van Europa, met een autoritaire president. Volgens *Amnesty International* brachten de jongste jaren geen verbetering in de mensenrechtensituatie. Dat resulteerde in herhaalde internationale veroordelingen. In zijn rapport 2003 meldt *Amnesty* dat "verdwijningen" onopgelost blijven. De vrijheid van meningsuiting kwam onder felle druk na de veroordeling en opsluiting van journalisten. Mensenrechtenactivisten waren het slachtoffer van aanvallen en intimidatie. Honderden opposanten werden gearresteerd nadat zij vreedzaam actie voerden en er werd beweerd dat de politie de gevangenen vaak slecht behandelde. Gewetensbezwaarden kregen niet de kans om hun legerdienst te vervangen door een alternatieve burgerdienst.

Wit-Rusland is het laatste Europees land dat ter dood veroordeelden effectief terechtstelt. Op 30 mei 2002 verwierp het Huis van Afgevaardigden de afschaffing van de doodstraf. In september 2002

verklaarde de minister van Binnenlandse Zaken dat in de loop van dat jaar 5 mensen werden geëxecuteerd. Hij zou ook verklaard hebben dat gevangenen de kans moeten krijgen om te kiezen tussen levenslange opsluiting en de doodstraf.

Op 23 maart 2003 werden minstens 50 betogers opgepakt toen zij, naar aanleiding van de 85ste verjaardag van de stichting van de eerste Wit-Russische republiek, vreedzaam betoogden tegen de regering.

De Grondwet voorziet wel in de onschendbaarheid van het individu en verbiedt marteling alsook wrede, inhumane en vernederende behandeling. Ook de vrije meningsuiting en de vrijheid van informatie worden voorzien maar in de praktijk zijn die rechten beperkt.

Samenwerking met België en Vlaanderen

België heeft de republiek Wit-Rusland erkend op 31 december 1991 en op 10 maart 1992 diplomatieke betrekkingen aangeknoopt.

De relaties tussen België en Wit-Rusland zijn beperkt. Er is bijvoorbeeld geen Belgische ambassade in Minsk. De Belgische belangen worden behartigd door de ambassade in Moskou.

Minsk wil wel nauwere economische betrekkingen aanknopen, maar de schending van de mensenrechten, de weigering om hervormingen door te voeren en problemen van Belgische chauffeurs met het gerecht (onder andere het bekende geval Solie) staan die nauwere betrekkingen in de weg.

Op 28 september 1999 wijdde de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel een seminarie aan Wit-Rusland en een dag later bezocht een economische Wit-Russische delegatie de Kamer van Koophandel en Nijverheid in Antwerpen.

Gedurende de eerste 9 maanden van 2002 voerde Vlaanderen voor 38,42 miljoen euro uit naar Wit-Rusland tegenover 43,56 miljoen euro tijdens dezelfde periode van 2001. Daarmee bekleedde Wit-Rusland de 81ste plaats op de lijst van Vlaamse uitvoerlanden.

Samenwerking met andere landen en met internationale organisaties

Op 8 december 1991 ondertekende Wit-Rusland met Rusland en Oekraïne de verklaring van Minsk die de basis vormde van het GOS. Het GOS is geen prioriteit van president Loekasjenka. Op 29 maart 1996 werd enkel een "Integratieakkoord" (economisch, cultureel, sociaal) ondertekend met Kazachstan, Kirgizië en Rusland.

Met Rusland blijft de relatie vaag en dubbelzinnig. Op 2 april 1996 werd een "Gemeenschap van Soevereine Republieken" tot stand gebracht. Dat verdrag was bedoeld als meer dan alleen het tot stand brengen van coördinatie inzake het buitenlands beleid, defensie, gemeenschappelijke grenzen en politie. Er was ook één gemeenschappelijk staatsorgaan (Opperste Sovjet) voorzien met een "één-staat-één-stem-principe". Dat zou de Wit-Russen een onevenredig grote impact geven. Loekasjenka wil eigenlijk een confederatie waarbij alles in Wit-Rusland bij het oude kan blijven en de Russen zijn facturen zouden betalen, maar dat zagen de Russen niet direct zitten. Ook een muntunie blijkt niet direct haalbaar.

Eind 1998 ondertekenden Jeltsin en Loekasjenka een protocol om tot één grens, één wet en één munt te komen en in september 1999 besprak premier Poetin in Minsk opnieuw een versnelde hereniging. Op 26 januari 2000 kreeg de Unie tussen Rusland en Wit-Rusland Loekasjenka als eerste "president". De onderhandelingen over een eenwordingsverdrag waarin de Unie wordt geregeld, slepen zich voort. Moskou en Minsk ruziën al meer dan een jaar over de samenstelling en de bevoegdheden van het Unie-parlement. Na de zoveelste vruchteloze ontmoeting met Loekasjenka, verklaarde de Russische president Poetin dat Rusland geen Unie wil met een zwak Wit-Rusland.

In februari 2003 ondertekenden de presidenten van Rusland, Wit-Rusland, Oekraïne en Kazachstan een verklaring waarin ze de start aankondigden van onderhandelingen over de creatie van een regionale economische unie. Tegen september zou een akkoord op tafel moeten liggen.

Met de andere buren nemen de spanningen steeds meer toe. Zo zijn er wrijvingen met Polen, de Baltische Staten en Oekraïne.

De relaties met het Westen zijn onderkoeld. In 1997 stonden de VS dicht bij een diplomatieke breuk en de EU voorzag het opschorten van het Partnerschapsakkoord, dat op 6 maart 1995 werd ondertekend, en de beperking van ministeriële contracten. De Raad van Europa werkt thans aan een constructieve dialoog met Wit-Rusland en de EU verklaarde op 10 oktober 2001 dat het isolement van Wit-Rusland beschouwd moet worden als een contraproductieve handeling.

In november 2002 weigerden 14 van de 15 EU-landen een visum te verlenen aan de Wit-Russische president en zijn naaste medewerkers. Zij wilden met dat visumverbod protesteren tegen de schending van de mensenrechten en de democratie in Wit-Rusland. Een gemeenschappelijk standpunt kwam er echter niet omdat Portugal dwars ging liggen. Loekasjenka kreeg evenmin de toelating om de top van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), die in november 2002 in Praag plaatsvond, bij te wonen. In maart 2003 nam de Europese Commissie de beslissing om, na de uitbreiding van de EU, een nieuw soort akkoord te sluiten met de nieuwe buren van de EU. Wit-Rusland behoort tot die landen waarmee de EU een "ring van vrienden" wil creëren.

Wit-Rusland heeft een samenwerkingsverband met de NAVO in het kader van het "Partnerschap voor de vrede" en het is lid van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE).

Wit-Rusland is lid van de Wereldbank en het IMF. Sedert 1995 zijn alle leningen opgeschort omwille van het gebrek aan hervormingsgezindheid. Wit-Rusland wil de samenwerking verbeteren. De Wereldbank stond eind oktober 2001 een lening van 22,6 miljoen US dollar toe voor energiebesparingen in scholen en ziekenhuizen. Bovendien zou de Wereldbank in de periode 2002-2004 260 miljoen US dollar ter beschikking stellen voor de verbetering van het leefmilieu, de bestrijding van armoede en AIDS en steun aan KMO's.

3. Ontstaan van de overeenkomst

De voorbije dertig jaar sloot de BLEU verscheidene overeenkomsten met niet-OESO-lidstaten (Organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling) inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen.

Het gemengd karakter van zulke BLEU-overeenkomsten, die de betrokkenheid van de federale overheid en de drie gewesten impliceert, werd op 6 juli 1994 vastgelegd door de interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB).

Wit-Rusland behoort niet tot de geografische prioriteiten van Vlaanderen.

Op 3 mei 1995 liet het federale ministerie van Buitenlandse Zaken aan de gewesten weten dat wegens "imperatieve politieke en economische redenen" de onderhandelingen met het oog op het sluiten van een BLEU-Overeenkomst met Belarus of Wit-Rusland in Minsk zouden plaatsvinden en dit van 22 tot en met 24 mei 1995. Vlaanderen werd uitgenodigd om aan deze onderhandelingen deel te nemen. Gezien het beperkte belang van Wit-Rusland voor Vlaanderen, was er geen Vlaamse onderhandelaar aanwezig in Minsk en werd Vlaanderen vertegenwoordigd door het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

In dit kader besliste de Vlaamse regering tijdens haar vergadering d.d. 16 mei 1995 om de onderhandelingen te voeren met Wit-Rusland en zich bij deze onderhandelingen in Minsk te laten vertegenwoordigen door het federale ministerie van Buitenlandse Zaken.

De onderhandelingen werden op 24 mei 1995 afgesloten met de parafering van de verdragstekst. De op 28 maart 1996 geplande ondertekening in Brussel werd afgelast.

In haar vergadering d.d. 21 april 1998 besliste de vorige Vlaamse regering haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst en de minister-president te machtigen ze te ondertekenen of iemand anders te machtigen om dat te doen. Die beslissing werd niet uitgevoerd. De procedure werd geschorst wegens de slechte situatie van de mensenrechten in Wit-Rusland.

Nadat op Europees vlak een soepeler houding werd aangenomen ten opzichte van Wit-Rusland werd aangedrongen op een opheffing van die schorsing.

Op 8 februari 2002 besliste de Vlaamse regering om haar goedkeuring te hechten aan de overeenkomst op voorwaarde dat overal de woorden "Regering van het Vlaamse Gewest" vervangen zouden worden door "de Vlaamse regering". Tevens werd de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid gelast om de overeenkomst te ondertekenen of hiertoe machtiging te verlenen.

De overeenkomst werd op 9 april 2002 in Brussel ondertekend.

SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST MET WIT-RUSLAND

1. Inhoud van de overeenkomst

Standaardtekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid

zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te realiseren. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die typetekst aanvaard.

Die zogenaamde BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van de andere partij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoir is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de vorderingen van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitragerechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de voorzitter of ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst zijn voorafgegaan gelijk met die investeringen na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden dus eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De standaardovereenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

Afwijkingen van de standaardtekst van de BLEU

De typetekst van de BLEU, door de Vlaamse regering in 1994 goedgekeurd, werd door de Wit-Russi-

sche partner bijna volledig aanvaard. Al de basisprincipes van de BLEU werden dus goedgekeurd en in de tekst van de overeenkomst opgenomen.

De afwijkingen van de BLEU-typetekst zijn beperkt in aantal.

In artikel 1, punt 4, wordt "zeegebieden" ruimer omschreven als "de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betrokken Staten uitstrekken en waarin laatstgenoemden, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van natuurlijke rijkdommen".

In artikel 3, punt 4, wordt bepaald dat een Overeenkomstsluitende Partij verplicht is de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij mee te laten genieten van een behandeling, preferentie of voorrecht die door die Overeenkomstsluitende Partij wordt verleend krachtens een internationale overeenkomst of regeling die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen dan wel nationale wetgeving die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen.

Artikel 4, punt 3, stelt dat de schadeloosstelling voor eigendomsberovende of -beperkende maatregelen dient beschikbaar te zijn en vrij te kunnen worden overgemaakt. Ze wordt onverwijld uitgekeerd en levert rente op tegen het gewone handelstarief vanaf de datum van vaststelling van het bedrag tot de datum waarop het wordt uitgekeerd.

In artikel 5, punt 1, over de overmakingen van betalingen staat niets over de vergoeding van geëxpatrieerde werknemers.

Artikel 11, punt 5, over de geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van de Overeenkomst bepaalt dat het scheidsgerecht in zijn uitspraak kan bepalen dat een der Overeenkomstsluitende Partijen een groter aandeel dient te dragen in de kosten van de voorzitter van het scheidsgerecht en de overige kosten.

2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Raad van State

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) bracht op 19 juni 2002 advies uit. Het Dagelijks Bestuur van de SERV sluit zich aan bij het ontwerp van decreet.

In zijn advies d.d. 28 april 2003 maakte de Raad van State geen opmerkingen bij het ontwerp van decreet.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting,

Jaak GABRIELS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Brussel, 19 juni '02
RVP/IT/02-027

De Heer Paul VAN GREMBERGEN
Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden en Ambtenarenzaken
Kreupelenstraat 2

1000 BRUSSEL

Geachte heer,

Betreft: Principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en de republiek Belarus inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002

De Vlaamse sociale partners zijn zich bewust van het belang van internationale investeringsakkoorden.

Het Dagelijks Bestuur van de SERV heeft het ontwerp van decreet gelezen en sluit zich daar bij aan.

In de hoop u hiermee van dienst te zijn geweest, teken ik,

Met de meeste hoogachting,

Pieter KERREMANS,
Administrateur-generaal

C.c.: De heer Herbert Tombeur, directeur Administratie Buitenlands Beleid

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.398/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 17 april 2003 door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002", heeft op 28 april 2003 het volgende advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

35.398/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	staatsraden,
	J. SMETS,	
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. DEPUYDT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, en de republiek Belarus, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 9 april 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 18 juli 2003.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

BIJLAGE

OVEREENKOMST

TUSSEN

DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE,

ENERZIJDS,

EN

DE REPUBLIEK BELARUS,

ANDERZIJDS,

INZAKE

DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

OVEREENKOMST
TUSSEN
DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE,
ENERZIJDS,
EN
DE REPUBLIEK BELARUS,
ANDERZIJDS,
INZAKE
DE WEDERZIJDSE BEVORDERING EN BESCHERMING VAN INVESTERINGEN

DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË,
handelend zowel in eigen naam als in naam van
de Regering van het Groothertogdom Luxemburg krachtens bestaande overeenkomsten,
de Vlaamse Regering,
de Waalse Regering,
en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
enerzijds,

en

DE REGERING VAN DE REPUBLIEK BELARUS,
anderzijds,

(hierna "de Overeenkomstsluitende Partijen" te noemen),

VERLANGENDE hun economische samenwerking te versterken door voor onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij gunstige investeringsvoorwaarden te scheppen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

ZIJN het volgende overeengekomen :

ARTIKEL 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze Overeenkomst wordt verstaan onder :

1. "investeerders" :

   a) de "onderdanen", dit wil zeggen elke natuurlijke persoon die volgens de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Belarus wordt beschouwd als onderdaan van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Belarus ;

   b) de "vennootschappen", dit wil zeggen elke rechtspersoon die is opgericht in overeenstemming met de wetgeving van het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Belarus en die zijn maatschappelijke zetel heeft op het grondgebied van respectievelijk het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg of de Republiek Belarus.

2. "investeringen" : alle soorten vermogensbestanddelen en elke rechtstreekse of onrechtstreekse inbreng in speciën, natura of diensten, die worden geïnvesteerd of geherinvesteerd in welke economische sector ook.

   Als investeringen in de zin van deze Overeenkomst gelden in het bijzonder, doch niet uitsluitend :

   a) roerende en onroerende goederen, alsmede alle andere zakelijke rechten zoals hypotheken, retentierechten, pandrechten, rechten van vruchtgebruik en soortgelijke rechten ;

   b) aandelen, maatschappelijke aandelen en alle andere vormen van deelneming, met inbegrip van minderheidsdeelneming en portefeuilles, in bedrijven die zijn opgericht op het grondgebied van een der Overeenkomstsluitende Partijen ;

   c) obligaties, tegoeden en iedere prestatie die economische waarde heeft ;

   d) auteursrechten, rechten van industriële eigendom, technische werkwijzen, handelsnamen en goodwill ;

   e) publiekrechtelijke of contractuele concessies, waaronder die tot het opsporen, ontwikkelen, winnen of exploiteren van natuurlijke rijkdommen ;

   Veranderingen in de rechtsvorm waarin vermogensbestanddelen en kapitaal werden geïnvesteerd of geherinvesteerd doen geen afbreuk aan de omschrijving ervan als "investering" zoals bedoeld in deze Overeenkomst.

3. "opbrengst" : de bedragen die een investering oplevert, en met name, doch niet uitsluitend, winst, rente, vermogensaanwas, dividenden en royalty's.

4. "grondgebied" : het grondgebied van het Koninkrijk België, van het Groothertogdom Luxemburg en van de Republiek Belarus, evenals de zeegebieden, d.w.z. de gebieden op en onder zee die zich voorbij de territoriale wateren van de betrokken Staten uitstrekken en waarin laatstgenoemden, overeenkomstig het internationaal recht, soevereine rechten of rechtsmacht uitoefenen met het oog op de opsporing, de winning en het behoud van natuurlijke rijkdommen.

ARTIKEL 2

Bevordering van investeringen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij bevordert investeringen van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij op haar grondgebied en laat dergelijke investeringen toe in overeenstemming met haar wetgeving.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij laat in het bijzonder het sluiten en uitvoeren van licentiecontracten en overeenkomsten inzake commerciële, administratieve of technische bijstand toe, voor zover deze activiteiten verband houden met de investeringen en in overeenstemming zijn met haar wetgeving.

ARTIKEL 3

Bescherming van investeringen

1. Alle investeringen door investeerders van een der Overeenkomstsluitende Partijen genieten op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij een eerlijke en rechtvaardige behandeling.

2. Onder voorbehoud van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de handhaving van de openbare orde, genieten deze investeringen een voortdurende zekerheid en bescherming, met uitsluiting van elke onredelijke of discriminatoire maatregel die, in rechte of in feite, het beheer, de instandhouding, het gebruik, het genot of de liquidatie van deze investeringen zou kunnen belemmeren.

3. De in de eerste twee paragrafen beschreven behandeling en bescherming mogen in elk geval niet minder gunstig zijn dan die welke de investeerders van een derde Staat genieten en ze mogen in elk geval niet minder gunstig zijn dan die waarin het internationaal recht voorziet.

4. De bepalingen van deze Overeenkomst met betrekking tot een behandeling die in elk geval niet minder gunstig is dan die welke aan de investeerders van één van beide Overeenkomstsluitende Partijen of aan de investeerders van een derde Staat wordt toegekend, mogen niet zodanig worden uitgelegd dat de ene Overeenkomstsluitende Partij wordt verplicht de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij mede het voordeel te laten genieten van een behandeling, preferentie of voorrecht voortvloeiend uit :

   a) een bestaande of toekomstige douane-unie, gemeenschappelijke markt of soortgelijke internationale overeenkomst waarbij één van de Overeenkomstsluitende Partijen partij is of zal kunnen worden, of

b) een internationale overeenkomst of regeling die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen dan wel nationale wetgeving die geheel of hoofdzakelijk betrekking heeft op belastingen.

ARTIKEL 4

Eigendomsberovende of -beperkende maatregelen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich er toe geen enkele maatregel tot onteigening of nationalisatie noch enige andere maatregel te treffen die tot gevolg heeft dat aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij rechtstreeks of onrechtstreeks de hun toebehorende investeringen op haar grondgebied worden ontnomen.

2. Indien om redenen van openbaar nut, veiligheid of nationaal belang van paragraaf 1 van dit artikel moet worden afgeweken, dienen de volgende voorwaarden te worden vervuld :

   a) de maatregelen worden genomen met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang ;

   b) de maatregelen zijn niet discriminatoir of in strijd met bijzondere verbintenissen ;

   c) de maatregelen gaan vergezeld van voorzieningen voor de betaling van een billijke en toereikende schadeloosstelling.

3. Het bedrag van de schadeloosstelling komt overeen met de werkelijke waarde van de investeringen onmiddellijk voordat de desbetreffende maatregelen worden genomen of bekendgemaakt, naargelang van wat zich eerst voordoet.

   De schadeloosstelling dient werkelijk beschikbaar te zijn en vrij te kunnen worden overgemaakt. Ze wordt onverwijld uitgekeerd en levert rente op tegen het gewone handelstarief vanaf de datum van vaststelling van het bedrag tot de datum waarop het wordt uitgekeerd.

4. Aan investeerders van de ene Overeenkomstsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand of opstand op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, wordt door laatstgenoemde, wat de restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling of een andere regeling betreft, een behandeling toegekend die in elk geval niet minder gunstig is dan die welke aan investeerders van een derde Staat wordt verleend.

5. Voor de in dit artikel behandelde kwesties verleent elke Overeenkomstsluitende Partij aan de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij een behandeling die in elk geval niet minder gunstig is dan die welke investeerders van een derde Staat op haar grondgebied genieten en die in elk geval niet minder gunstig is dan die waarin het internationaal recht voorziet.

ARTIKEL 5

Overmakingen

1. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent aan investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij de toestemming om de met een investering verband houdende betalingen vrij over te maken, met name :

   a) bedragen bestemd om de investering tot stand te brengen, te behouden of uit te breiden ;

   b) bedragen bestemd voor het nakomen van contractuele verbintenissen, met inbegrip van de bedragen die nodig zijn voor de terugbetaling van leningen, royalty's en andere betalingen voortvloeiend uit licenties, franchises, concessies en andere soortgelijke rechten ;

   c) de opbrengst van investeringen ;

   d) de opbrengst van een gehele of gedeeltelijke liquidatie van de investeringen, met inbegrip van meerwaarden of verhogingen van het geïnvesteerd kapitaal ;

   e) de in toepassing van artikel 4 uitgekeerde schadeloosstelling ;

2. Aan de onderdanen van elke Overeenkomstsluitende Partij die uit hoofde van een investering toestemming hebben om op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij te werken, is het tevens toegestaan een passend deel van hun bezoldiging over te maken naar hun land van oorsprong.

3. Het geld wordt overgemaakt in vrij inwisselbare munt, tegen de wisselkoers die op de datum van overmaking van toepassing is op contante transacties in de gebruikte munt.

4. Elke Overeenkomstsluitende Partij verleent de toestemmingen die vereist zijn om de overmaking onverwijld uit te voeren, overeenkomstig haar wetgeving.

5. De in dit artikel vermelde waarborgen zijn in elk geval niet minder gunstig dan die welke worden toegestaan aan investeerders van een derde Staat.

ARTIKEL 6

Subrogatie

1. Indien één der Overeenkomstsluitende Partijen of één van haar openbare instellingen schadevergoeding uitkeert aan haar eigen investeerders op grond van een voor een investering verleende waarborg, erkent de andere Overeenkomstsluitende Partij dat de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij of de desbetreffende openbare instelling in de rechten van de investeerders is getreden.

2. In verband met de overgedragen rechten kan de andere Overeenkomstsluitende Partij jegens de verzekeraar die in de rechten van de schadeloosgestelde investeerders is getreden de verplichtingen laten gelden die wettelijk of contractueel op de investeerders rusten.

ARTIKEL 7

Toepasbare regels

Indien een vraagstuk omtrent investeringen tegelijkertijd wordt geregeld bij deze Overeenkomst en bij de nationale wetgeving van een Overeenkomstsluitende Partij dan wel bij internationale overeenkomsten waarbij de Overeenkomstsluitende Partijen partij zijn, of op een later tijdstip partij zullen kunnen worden, kunnen de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak maken op de behandeling die voor hen het meest gunstig is.

ARTIKEL 8

Bijzondere Overeenkomsten

1. Investeringen waarvoor een bijzondere overeenkomst is gesloten tussen de ene Overeenkomstsluitende Partij en investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij zijn onderworpen aan de bepalingen van deze Overeenkomst en aan die van de bijzondere overeenkomst.

2. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich er toe de door haar aangegane verbintenissen ten aanzien van investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij te allen tijde na te komen.

ARTIKEL 9

Regeling van investeringsgeschillen

1. Van elk investeringsgeschil tussen een investeerder van de ene Overeenkomstsluitende Partij en de andere Overeenkomstsluitende Partij wordt door de meest gerede partij schriftelijk kennis gegeven en een behoorlijk toegelicht overzicht verstrekt.

   De Partijen proberen in de mate van het mogelijke tot een minnelijke schikking te komen hetzij via onderhandelingen, waarbij eventueel het deskundig advies van een derde wordt ingeroepen, hetzij door bemiddeling tussen de Overeenkomstsluitende Partijen langs diplomatieke weg.

2. Indien de bij het geschil betrokken partijen niet rechtstreeks tot een minnelijke schikking zijn gekomen of het geschil niet langs diplomatieke weg hebben kunnen regelen binnen zes maanden na de kennisgeving ervan, wordt het voorgelegd aan de bevoegde rechtsmacht van de Staat waar de investering werd gedaan, ofwel onderworpen aan internationale arbitrage, naar gelang van de keuze van de investeerder.

   Elke Overeenkomstsluitende Partij geeft daartoe haar voorafgaande en onherroepelijke toestemming elk geschil aan zodanige arbitrage te onderwerpen. Deze toestemming houdt in dat beide Overeenkomstsluitende Partijen afstand doen van het recht om de uitputting van alle nationale administratieve en rechtsmiddelen te verzoeken.

3. In geval van internationale arbitrage wordt het geschil naar de keuze van de investeerder voorgelegd aan één van de volgende instellingen :

   - een scheidsgerecht ad hoc, ingesteld volgens de arbitrageregels van de Commissie van de Verenigde Naties voor Internationaal Handelsrecht (UNCITRAL) ;

   - het Internationaal Centrum tot Regeling van Investeringsgeschillen (I.C.S.I.D.), dat is opgericht krachtens het Verdrag inzake de regeling van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, dat op 18 maart 1965 te Washington voor ondertekening werd opengesteld ;

   - het Arbitragegerecht van de Internationale Kamer van Koophandel te Parijs ;

   - het Instituut voor Arbitrage van de Kamer van Koophandel te Stockholm.

   Indien wordt overgegaan tot de arbitrageprocedure op initiatief van een Overeenkomstsluitende Partij, verzoekt die Overeenkomstsluitende Partij de betrokken investeerder schriftelijk het scheidsgerecht aan te wijzen waaraan het geschil zal worden voorgelegd.

4. Geen van de bij het geschil betrokken Overeenkomstsluitende Partijen, zal in enig stadium van de arbitrageprocedure of van de uitvoering van een scheidsrechterlijke uitspraak als verweer kunnen aanvoeren dat de investeerder die tegenpartij is bij het geschil, een vergoeding ter uitvoering van een verzekeringspolis of van de in artikel 6 van deze Overeenkomst vermelde waarborg heeft ontvangen, die het geheel of een gedeelte van zijn verliezen dekt.

5. Het scheidsgerecht beslist op grond van het nationale recht, met inbegrip van de regels inzake wetsconflicten, van de Overeenkomstsluitende Partij die partij is bij het geschil en op het grondgebied waarvan de investering werd gedaan, alsmede op grond van de bepalingen van deze Overeenkomst, de bepalingen van de met betrekking tot de investering eventueel gesloten bijzondere overeenkomst en de beginselen van internationaal recht.

6. De uitspraken van het scheidsgerecht zijn onherroepelijk en bindend voor de partijen bij het geschil. Elke Overeenkomstsluitende Partij verbindt zich ertoe ze uit te voeren overeenkomstig haar nationale wetgeving.

ARTIKEL 10

Meest begunstigde natie

In alle aangelegenheden met betrekking tot de behandeling van investeringen genieten de investeerders van elke Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij de behandeling van de meest begunstigde natie.

ARTIKEL 11

Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst

1. Geschillen betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst worden zoveel mogelijk langs diplomatieke weg beslecht.

2. Indien het geschil niet langs diplomatieke weg kan worden beslecht, wordt het voorgelegd aan een gemengde commissie bestaande uit vertegenwoordigers van beide Overeenkomstsluitende Partijen ; de commissie komt op verzoek van de meest gerede Partij en zonder onnodige vertraging bijeen.

3. Indien de gemengde commissie het geschil niet kan regelen, wordt het op verzoek van een der Overeenkomstsluitende Partijen onderworpen aan een scheidsgerecht dat voor elk geval afzonderlijk op de volgende wijze wordt samengesteld :

   Elke Overeenkomstsluitende Partij benoemt een scheidsman binnen een tijdspanne van twee maanden vanaf de datum waarop een der Overeenkomstsluitende Partijen de andere Overeenkomstsluitende Partij in kennis heeft gesteld van haar voornemen het geschil aan arbitrage te onderwerpen. Binnen twee maanden na hun benoeming benoemen de twee scheidsmannen in onderling overleg een onderdaan van een derde Staat tot voorzitter van het scheidsgerecht.

   Indien de voorgeschreven termijn wordt overschreden, kan een der Overeenkomstsluitende Partijen de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming(en) te verrichten.

   Indien de Voorzitter van het Internationale Gerechtshof onderdaan is van een Overeenkomstsluitende Partij of van een Staat waarmee een der Overeenkomstsluitende Partijen geen diplomatieke banden heeft, of indien hij om een andere reden verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, wordt de Ondervoorzitter van het Internationale Gerechtshof verzocht de benoeming(en) te verrichten.

4. Het aldus samengesteld scheidsgerecht stelt zijn eigen procedureregels vast. Het doet uitspraak bij meerderheid van stemmen. De uitspraken zijn onherroepelijk en bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

5. Elke Overeenkomstsluitende Partij draagt de kosten van haar eigen lid van het scheidsgerecht en van haar vertegenwoordiging bij de arbitrageprocedure ; de kosten van de voorzitter en de overige kosten worden gelijkelijk door beide Overeenkomstsluitende Partijen gedragen. Het scheidsgerecht kan in zijn uitspraak evenwel bepalen dat een der Overeenkomstsluitende Partijen een groter aandeel in de kosten dient te dragen ; deze beslissing is bindend voor beide Overeenkomstsluitende Partijen.

ARTIKEL 12

Vorige investeringen

Deze Overeenkomst is eveneens van toepassing op investeringen die vóór de inwerkingtreding van deze Overeenkomst werden gedaan door investeerders van een Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij, in overeenstemming met de wetgeving van laatstgenoemde.

ARTIKEL 13

Inwerkingtreding en duur

1. Deze Overeenkomst treedt in werking een maand na de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen de akten van bekrachtiging hebben uitgewisseld. Ze blijft van kracht gedurende een termijn van tien jaar.

   Tenzij ten minste zes maanden voor de datum van het verstrijken van de geldigheidsduur door een van beide Overeenkomstsluitende Partijen mededeling van beëindiging is gedaan, wordt deze Overeenkomst telkens stilzwijgend verlengd voor een termijn van tien jaar, met dien verstande dat elke Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden vóór de datum van het verstrijken van de lopende geldigheidstermijn.

2. Ten aanzien van investeringen die gedurende de looptijd van de Overeenkomst zijn gedaan, blijven de desbetreffende bepalingen van kracht gedurende een termijn van tien jaar na de datum van beëindiging en, onverminderd de toepassing van de regels van algemeen internationaal recht na het verstrijken van die periode.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende vertegenwoordigers, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden Regeringen, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

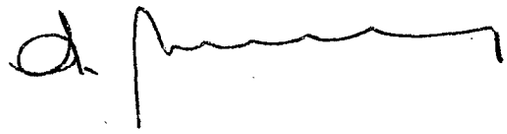
GEDAAN te Brussel, op 3 april 2002, in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse, de Franse, de Belarussische en de Engelse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil in uitlegging is de Engelse tekst doorslaggevend.

VOOR DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE :

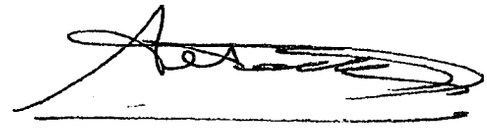
Voor de Regering van het Koninkrijk België, handelend zowel in eigen naam als in naam van de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

VOOR DE REGERING VAN DE REPUBLIEK BELARUS :

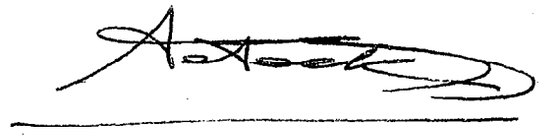
Voor de Vlaamse Regering :

Voor de Waalse Regering :

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

AGREEMENT

BETWEEN

THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION,

ON THE ONE HAND,

AND

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BELARUS,

ON THE OTHER HAND,

ON

THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

AGREEMENT
BETWEEN
THE BELGO-LUXEMBOURG ECONOMIC UNION,
ON THE ONE HAND,
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BELARUS,
ON THE OTHER HAND,
ON
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF BELGIUM,
acting both in its own name and in the name of
the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg, by virtue of existing agreements,
the Walloon Government,
the Flemish Government,
and the Government of the Brussels-Capital Region,
on the one hand,

and

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BELARUS,
on the other hand,

(hereinafter referred to as "the Contracting Parties"),

DESIRING to strengthen their economic cooperation by creating favourable conditions for investments by nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

HAVE agreed as follows :

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement,

1. The term "investors" shall mean :

   a) the "nationals" i.e. any natural person who, according to the legislation of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxembourg or of the Republic of Belarus, is considered as a citizen of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxembourg or of the Republic of Belarus respectively ;

   b) the " companies " , i.e. any legal person constituted in accordance with the legislation of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxembourg or of the Republic of Belarus and having its registered office in the territory of the Kingdom of Belgium, of the Grand-Duchy of Luxembourg or of the Republic of Belarus respectively.

2. The term "investments" shall mean any kind of assets and any direct or indirect contribution in cash, in kind or in services, invested or reinvested in any sector of economic activity.

   The following shall more particularly, though not exclusively, be considered as investments for the purpose of this Agreement :

   a) movable and immovable property as well as any other rights in rem, such as mortgages, liens, pledges, usufruct and similar rights ;

   b) shares, corporate rights and any other kind of share holdings, including minority or portfolio ones, in companies constituted in the territory of one Contracting Party ;

   c) bonds, claims to money and to any performance having an economic value ;

   d) copyrights, industrial property rights, technical processes, trade names and good will ;

   e) concessions granted under public law or under contract, including concessions to explore, develop, extract or exploit natural resources.

   Changes in the legal form in which assets and capital have been invested or reinvested shall not affect their designation as "investments" for the purpose of this Agreement.

3. The term "returns" shall mean the amounts yielded by an investment and shall include in particular, though not exclusively, profits, interests, capital increases, dividends, and royalties.

4. The term "territory" shall apply to the territory of the Kingdom of Belgium, to the territory of the Grand-Duchy of Luxembourg and to the territory of the Republic of Belarus, as well as to the maritime areas, i.e. the marine and underwater areas which extend beyond the territorial waters of the State concerned and upon which the latter exercises, in accordance with international law, its sovereign rights and its jurisdiction for the purpose of exploring, exploiting and preserving natural resources.

ARTICLE 2

Promotion of investments

1. Each Contracting Party shall promote investments in its territory by investors of the other Contracting Party and shall accept such investments in accordance with its legislation.

2. In particular, each Contracting Party shall authorize the conclusion and the fulfilment of license contracts and commercial, administrative or technical assistance agreements, as far as these activities are in connection with such investments and are in conformity with its legislation.

ARTICLE 3

Protection of investments

1. All investments made by investors of one Contracting Party shall enjoy a fair and equitable treatment in the territory of the other Contracting Party.

2. Except for measures required to maintain public order, such investments shall enjoy continuous protection and security, i.e. excluding any unjustified or discriminatory measure which could hinder, either in law or in practice, the management, maintenance, use, possession or liquidation of such investments.

3. The treatment and protection referred to in paragraphs 1 and 2 shall in no case be less favourable than those enjoyed by investors of a third State and shall in no case be less favourable than those recognized under international law .

4. The provisions of this Agreement relative to the grant of treatment not less favourable than that accorded to investors of either Contracting Party or of a third State shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from :

   a) any existing or future customs union, common market or similar international agreement to which either of the Contracting Parties is or may become a party, or

   b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Deprivation and limitation of ownership

1. Each Contracting Party undertakes not to adopt any measure of expropriation or nationalization or any other measure having the effect of directly or indirectly dispossessing the investors of the other Contracting Party of their investments in its territory.

2. If reasons of public purpose, security or national interest require a derogation from the provisions of paragraph I, the following conditions shall be complied with :

   a) the measures shall be taken under due process of law ;

   b) the measures shall be neither discriminatory , nor contrary to any specific commitments ;

   c) the measures shall be accompanied by provisions for the payment of an adequate and effective compensation.

3. Such compensation shall amount to the genuine value of the investments immediately before the measures were taken or became public knowledge, whichever is the earlier .

   Such compensation shall be effectively realizable and freely transferable. It shall be paid without delay and bear interest at a normal commercial rate from the date of the determination of its amount until the date of its payment.

4. Investors of one Contracting Party whose investments suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency or revolt in the territory of the other Contracting Party shall be granted by the latter Contracting Party a treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, which shall in no case be less favourable than that granted by the latter Contracting Party to the investors of a third State.

5. In respect of matters dealt with in this Article, each Contracting Party shall grant to the investors of the other Contracting Party a treatment, which shall in no case be less favourable than that granted in its territory to the investors of a third State. This treatment shall in no case be less favourable than that recognized under international law.

ARTICLE 5

Transfers

1. Each Contracting Party shall grant to investors of the other Contracting Party the free transfer of all payments relating to an investment, including more particularly :

   a) amounts necessary for establishing, maintaining or expanding the investment ;

   b) amounts necessary for payments under a contract, including amounts necessary for repayment of loans, royalties and other payments resulting from licenses, franchises, concessions and other similar rights ;

   c) returns from investments ;

   d) proceeds from the total or partial liquidation of investments, including capital gains or increases in the invested capital ;

   e) compensation paid pursuant to Article 4.

2. The nationals of each Contracting Party who have been authorized to work in the territory of the other Contracting Party in connection with an investment shall also be permitted to transfer an appropriate portion of their salaries to their country of origin.

3. Transfers shall be made in a freely convertible currency at the rate applicable to spot transactions in the currency used on the day transfers are made.

4. Each Contracting Party shall issue the necessary authorizations to ensure that the transfers can be made without undue delay, in accordance with its legislation.

5. The guarantees referred to in this Article shall in no case be less favourable than those granted to the investors of a third State.

ARTICLE 6

Subrogation

1. If one Contracting Party or any public institution of this Contracting Party pays compensation to its own investors pursuant to a guarantee providing coverage for an investment, the other Contracting Party shall recognize that the former Contracting Party or the public institution concerned is subrogated into the rights of the investors.

2. As far as the transferred rights are concerned, the other Contracting Party shall be entitled to invoke against the insurer who is subrogated into the rights of the indemnified investors the obligations of the latter under law or contract.

ARTICLE 7

Applicable regulations

If an issue relating to investments is covered both by this Agreement and by the national legislation of one Contracting Party or by international conventions, to which the Contracting Parties are or may in the future become parties, the investors of the other Contracting Party shall be entitled to a treatment which is the most favourable to them.

ARTICLE 8

Specific Agreements

1. Investments made pursuant to a specific agreement concluded between one Contracting Party and investors of the other Contracting Party shall be covered by the provisions of this Agreement and by those of the specific agreement.

2. Each Contracting Party undertakes to ensure at all times that the commitments it has entered into in respect of investors of the other Contracting Party shall be observed.

ARTICLE 9

Settlement of investment disputes

1. Any investment dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party shall be notified in writing by the first party to the dispute to take action. The notification shall be accompanied by a sufficiently detailed memorandum.

   As far as possible, the Parties shall endeavour to settle the dispute through negotiations, if necessary by seeking expert advice from a third party, or by conciliation between the Contracting Parties through diplomatic channels.

2. In the absence of an amicable settlement by direct agreement between the parties to the dispute or by conciliation through diplomatic channels within six months from the notification, the dispute shall be submitted, at the option of the investor, either to the competent jurisdiction of the State where the investment was made, or to international arbitration.

   To this end, each Contracting Party agrees in advance and irrevocably to the settlement of any dispute by this type of arbitration. Such consent implies that both Contracting Parties waive the right to demand that all domestic administrative or judiciary remedies be exhausted.

3. In case of international arbitration, the disputes shall be submitted for settlement by arbitration to one of the hereinafter mentioned organizations, at the option of the investor :

   - an ad hoc arbitral tribunal set up according to the arbitration rules laid down by the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.) ;

   - the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (I.C.S.I.D.), set up by the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on March 18, 1965 ;

   - the Arbitral Court of the International Chamber of Commerce in Paris ;

   - the Arbitration Institute of the Chamber of Commerce in Stockholm.

   If the arbitration procedure has been introduced upon the initiative of a Contracting Party, this Contracting Party shall request the investor involved in writing to designate the arbitration organization to which the dispute shall be referred.

4. At any stage of the arbitration proceedings or of the execution of an arbitral award, none of the Contracting Parties involved in the dispute shall be entitled to raise as an objection the fact that the investor who is a party to the dispute has received compensation totally or partly covering his losses pursuant to an insurance policy or to the guarantee provided for in Article 6 of this Agreement.

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the national law, including the rules relating to conflicts of law, of the Contracting Party involved in the dispute in whose territory the investment has been made, as well as on the basis of the provisions of this Agreement, of the terms of a specific agreement which may have been concluded regarding the investment, and of the principles of international law.

6. The arbitral awards shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party undertakes to execute the awards in accordance with its national legislation.

ARTICLE 10

Most favoured nation

In all matters relating to the treatment of investments the investors of each Contracting Party shall enjoy most-favoured-nation treatment in the territory of the other Contracting Party.

ARTICLE 11

Disputes between the Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Agreement

1. Any dispute relating to the interpretation or application of this Agreement shall be settled as far as possible through diplomatic channels.

2. In the absence of a settlement trough diplomatic channels, the dispute shall be submitted to a joint commission consisting of representatives of the two Contracting Parties ; this commission shall convene without undue delay at the request of the first Contracting Party to take action.

3. If the joint commission cannot settle the dispute, the latter shall be submitted, at the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal set up as follows for each individual case :

   Each Contracting Party shall appoint one arbitrator within a period of two months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party of its intention to submit the dispute to arbitration. Within a period of two months following their appointment, these two arbitrators shall appoint by mutual agreement a national of a third State as chairman of the arbitral tribunal.

   If these time limits have not been complied with, either Contracting Party shall request the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment(s) .

   If the President of the International Court of Justice is a national of either Contracting Party or of a State with which one of the Contracting Parties has no diplomatic relations or if, for any other reason, he cannot exercise this function, the Vice-President of the International Court of Justice shall be requested to make the appointment(s).

4. The tribunal thus constituted shall determine its own rules of procedure. Its decisions shall be taken by a majority of the votes ; they shall be final and binding on the Contracting Parties.

5. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings ; the cost of the chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 12

Previous investments

This Agreement shall also apply to investments made before its entry into force by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in accordance with the latter's legislation.

ARTICLE 13

Entry into force and duration

1. This Agreement shall enter into force one month after the date of exchange of the instruments of ratification by the Contracting Parties. The Agreement shall remain in force for a period of ten years.

   Unless notice of termination is given by either Contracting Party at least six months before the expiry of its period of validity, this Agreement shall be tacitly extended each time for a further period of ten years, it being understood that each Contracting Party reserves the right to terminate the Agreement by notification given at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

2. In respect of investments made whilst the Agreement is in force, its provisions shall continue in effect with respect to such investments for a period of ten years after the date of termination and without prejudice to the application thereafter of the rules of general international law .

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

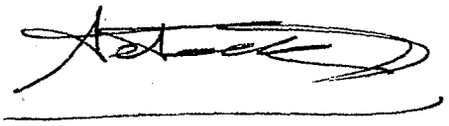
DONE at BRUSSELS , on the 9 th APRIL 2002 , in two original copies, each in the Belarusian, Dutch, French, and English languages, all texts being equally authentic. The text in the English language shall prevail in case of difference of interpretation.

FOR THE BELGO- LUXEMBOURG ECONOMIC UNION :

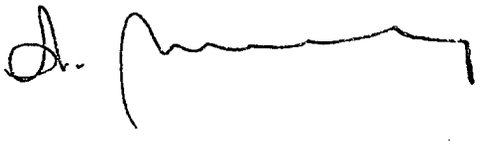
For the Government of the Kingdom of Belgium, acting both in its own name and in the name of the Government of the Grand-Duchy of Luxembourg :

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BELARUS :

For the Walloon Government :

For the Flemish Government :

For the Government of the Brussels-Capital Region :

